

Quickscan Flora- en faunawet Familiepark Vechtvallei, Diffelen

Definitief

Opdrachtgever:

BJZ.NU
De heer W. Bekke
Twentepoort Oost 61-15
7609 RG ALMELO
T 06-21297119

E info@bjz.nu
I www.bjz.nu

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 4954

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
R.J.Koops	G.Lubbers	23-2-2011

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Gebiedsligging en beschrijving	2
2. ONDERZOEK, WETGEVING EN RUIMTELIJKE INGREEP	4
2.1 Onderzoek	4
2.1.1 Bureauonderzoek.....	4
2.1.2 Terreinbezoek.....	4
2.1.3 Onderzoeksafbakening	4
2.2 Flora- en faunawet	4
2.3 Ruimtelijke ontwikkelingen	5
3. RESULTATEN EN ANALYSE	6
3.1 Geschiktheid voor beschermde soorten.....	6
3.2 Vogels.....	6
3.3 Landgebonden zoogdieren.....	6
3.3.1 Algemeen voorkomende zoogdieren	6
3.3.2 Steenmarter en eekhoorn (tabel 2)	6
3.3.3 Strikt beschermde zoogdieren (tabel 3)	7
3.4 Vleermuizen.....	8
3.5 Vissen en amfibieën.....	8
4. CONCLUSIES EN ADVIES.....	11
4.1 Conclusies	11
4.1.1 Algemene, beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet)	11
4.1.2 Strikt beschermde soorten.....	11
4.2 Advies.....	11
4.2.1 Denk aan vogels	11
4.2.2 Denk aan vleermuizen en ander nachttactieve dieren.....	11

BIJLAGE 1: FLORA- EN FAUNAWET

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het familiepark Vechtvallei wil op hun terrein een groepsaccommodatie en een recreatiezaal realiseren.

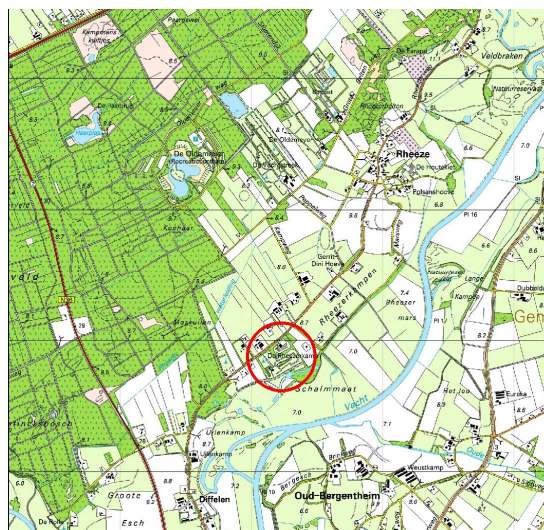
In verband met deze werkzaamheden is een verkennend onderzoek ('quick-scan') uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Met dit onderzoek wordt aan de hand van de aanwezige terreintypen bepaald of het plangebied ook geschikt is als leefgebied voor beschermde planten en diersoorten. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen snoeiwerkzaamheden en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Daarnaast is een eerste ruwe EHS-toetsing uitgevoerd.

Het onderzoek heeft bestaan uit een visuele inspectie van het terrein en het raadplegen van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde dier- en plantensoorten. Tevens zijn rapporten geraadpleegd van eerder uitgevoerde onderzoeken door Eelerwoude in de omgeving.

1.2 Gebiedsligging en beschrijving

Het plangebied ligt ingeklemt tussen de Rheezerweg in het noorden en de uiterwaarden van de Vecht in het zuiden en ligt tussen de woonkernen Diffelen en Rheeze. In de figuren 1a en 1b wordt de ligging en de globale begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 1a: Ligging plangebied t.o.v. Diffelen en Rheeze

Figuur 1b: Ligging plangebied met locaties voor nieuwbouw.

De quickscan is uitgevoerd voor het noordelijk deel van de camping, waar de initiatiefnemer een recreatiezaal en groepsaccommodatie wil realiseren.

Op de plaats waar de recreatiezaal moet komen is in het verleden een vijver aanwezig geweest. Deze vijver is dichtgegooid. Hier is nog altijd een open plek, welke door grassen en ruigtekruiden begroeid is. Langs de randen van de open plek staan enkele zomereiken en

een grove den en opslag van ratelpopulier en geordewilg..

Op de plaats waar de groepsaccommodatie gerealiseerd moet worden staat momenteel een zomereiken-berkenbos, met doormenging van grove den en zeeden. De ondergroei is ijl en omvat alleen langs de randen enige struikbegroeiing van Amerikaanse vogelkers. Een kruidachtige laag of moslaag is nagenoeg afwezig. De onderstaande foto's geven een impressie van beide ontwikkellocaties.

Gecultiveerde planten langs de rand van de open plek.

Locatie recreatiezaal met open plek, omzoomd met zomereik en gecultiveerde planten

Locatie voor groepsaccommodatie, zomereiken-berkenbos.

Locatie recreatiezaal, karrenspoor met ruigtevegetatie

Ijle struikvegetatie en geen kruidachtige ondergroei.

2. ONDERZOEK, WETGEVING EN RUIMTELIJKE INGREEP

2.1 Onderzoek

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

2.1.1 Bureauonderzoek

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen;
- Diverse onderzoeken die in de directe omgeving zijn uitgevoerd door Eelerwoude (literatuurlijst). Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangekomen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

De website www.waarneming.nl en www.telmee.nl zijn ook geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kunnen op deze websites natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt gecontroleerd door een validatiecommissie. Soortwaarnemingen via deze bron zijn redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kan het een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarneming zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

2.1.2 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek op 21 februari 2011 is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is door de heer R.J. Koops, ecologisch adviseur bij Eelerwoude uitgevoerd tijdens gunstige

weersomstandigheden (0 °C en onbewolkt, droog weer). Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Losse waarnemingen van beschermde soorten zijn genoteerd.

2.1.3 Onderzoeksafbakening

Dit onderzoek betreft een verkennend onderzoek of quick-scan. Dit betekent dat geen soortgerichte inventarisatie is uitgevoerd. Het onderzoek geeft dus geen (volledig) inzicht in de aanwezige flora en fauna. Wel geeft het onderzoek een indruk van de ecologische waarden en mogelijk aanwezige soorten in het gebied. Dit rapport leent zich voor het in gang zetten van een wijziging van het bestemmingsplan, maar niet voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag.

2.1.4 Globale EHS-toetsing

Tijdens dit onderzoek is ook een eerste inschatting gemaakt van de mogelijk effecten op de EHS

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde (Ministerie van LNV, 2007).

2.2 Flora- en faunawet

Elke ruimtelijke ontwikkeling of inrichting moet worden getoetst aan de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorg-

plicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.
2. tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst.
3. tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlagen.

2.3 EHS-beleid

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt, kan de ingreep plaatsvinden, mits eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en restschade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het

'nee tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden. In bijlage 2 is het stroomschema welke bij de beoordeling is gebruikt opgenomen.

2.4 Ruimtelijke ontwikkelingen

De initiatiefnemer is voornemens om op het terrein van de camping een recreatiezaal en een groepsaccommodatie te realiseren. Hiervoor is het noodzakelijk om bomen te kappen, de grond bouwrijp maken, aanleggen van riolering, kabels en verharding. In bijlage 3 is een globaal overzicht weergegeven van de locaties waar beide gebouwen ontwikkeld moeten worden.

3. RESULTATEN EN ANALYSE

3.1 Geschiktheid voor beschermde soorten

Het is aannemelijk dat het plangebied gebruikt wordt door een aantal algemene, maar beschermde soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet). Bij de werkzaamheden is het mogelijk dat individuen van deze soorten verstoord of gedood worden. Er is echter geen gevaar voor het in stand houden van de lokale populatie. Er hoeft dan ook geen ontheffing aangevraagd te worden aangezien voor deze groep een vrijstelling voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen en beheer.

In de volgende paragrafen worden alleen de soortgroepen besproken waarvan strikt beschermde soorten redelijkerwijs verwacht kunnen worden binnen het plangebied.

3.2 Vogels

Voorkomen en functie

Ten tijde van het veldbezoek zijn enkele algemeen voorkomende vogels waargenomen die kenmerkend zijn voor tuinen, parken en jonge bossen. Dit zijn vink, merel, houtduif, zwarte kraai, gaai, pimpelmees en koolmees. Alle soorten zijn in binnen de planlocaties waargenomen. Het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied en mogelijk ook als broedplaats. Net buiten het plangebied is een overvliegende buizerd vastgesteld.

Effecten en ontheffing

Categorie 5 - soorten

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn in categorie 5 van deze lijst een aantal vogelsoorten opgenomen die ook binnen de projectlocatie voorkomen. In deze situatie gaat het om ondermeer koolmees, pimpelmees en zwarte kraai. Het gaat hier om een beperkt aantal broedparen van (vrij) algemeen voorkomende soorten. In de omgeving van het projectgebied komt potentieel geschikt leefgebied voor deze soorten voor. Van negatieve effecten op deze

categorie 5-soorten die vragen om mitigerende of compenserende maatregelen is dan ook geen sprake. Daarvoor is de ruimtelijke ingreep te kleinschalig.

Buizerd is wel waargenomen, maar heeft binnen de planlocatie geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats.

Het uitvoeren van een nader onderzoek naar vogels of het aanvragen van een ontheffing is hier niet aan de orde, mits buiten het broedseizoen gewerkt wordt (zie ook paragraaf 4.3.1).

3.3 Landgebonden zoogdieren

3.3.1 Algemeen voorkomende zoogdieren

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn sporen van kleine marterachtigen en (woel)muizen aangetroffen. Hiernaast kunnen egel en diverse algemeen voorkomende spitsmuizen verwacht worden in het bosgebied (allen tabel 1 Flora- en faunawet). Zij gebruiken het terrein als foerageergebied en mogelijk als plaats om zich voort te planten

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde zoogdieren van tabel 1 van de Flora- en faunawet. De werkzaamheden hebben geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie. Voor deze soorten geldt bovendien een vrijstelling van ontheffing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

3.3.2 Steenmarter en eekhoorn (tabel 2)

Voorkomen en functie

Het plangebied maakt naar alle waarschijnlijkheid onderdeel uit van het leefgebied (lees: foerageergebied) van de steenmarter. De

steenmarter is een overwegend gebouwbewonende soort, maar kan ook in dicht struikgewas of takkenhopen een verblijfplaats hebben. Eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen gaan niet verloren omdat er niet gesloopt wordt en omdat takkenhopen en dicht struikgewas niet aanwezig zijn.

Eekhoorn is in het gebied aanwezig getuige de vraatsporen aan de dennenappels van een grove den. De soort is gebonden aan gemengde loofbossen, parken en particuliere tuinen. Eekhoorn gebruikt de planlocatie als foerageergebied en mogelijk als nestplaats. Taknesten of bladnesten zijn echter niet aangetroffen op de projectlocaties.

Effecten en ontheffing

Op beide bovengenoemde soorten worden geen negatieve effecten verwacht door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen. Steenmarter heeft voldoende alternatief leefgebied voorhanden en is daarnaast weinig kritisch.

Ook op eekhoorn worden geen negatieve effecten verwacht aangezien het slechts een kleine ingreep betreft. Er worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort verstoord of vernietigd. Daarnaast is er voor eekhoorn voldoende alternatief leefgebied aanwezig in de vorm van een groot boscomplex (Diffelerveld) ten noorden van de Rheezerweg.

Het doen van nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

3.3.3 Strikt beschermde zoogdieren (tabel 3)

Voorkomen en functie

Das

De das is bekend uit de directe omgeving van Familiepark Vechtvallei.. In de periode 2006-2011 is de soort vastgesteld in het bosgebied ten noorden van de Rheezerweg (Diffelerveld). Het is aannemelijk dat de soort hier zijn burcht heeft en op de landbouwgronden langs de Vecht (dus ten zuiden van de Rheezerweg) foerageert. Het is aannemelijk dat de soort hierbij langs bestaande landschapselementen zoals bosjes, houtwallen en andere opgaanden beplanting zijn weg vindt naar het foerageergebied. De landschappelijke beplanting langs de camping kan een geleidende functie hebben. Er

zijn in de tuin en in het bosgebied echter geen sporen van de soort aangetroffen.

Veldspitsmuis

De strikt beschermde veldspitsmuis is in hetzelfde kilometerhok waargenomen waarin ook het plangebied ligt (Bode et al, 1999). Het betreft hier een waarneming uit de periode 1970-1998. Gezien het meest recente verbreidingsoverzicht van de veldspitsmuis (Douwma et al, december 2010) moet aangenomen worden dat de planlocatie binnen het huidige verbreidingsgebied van de veldspitsmuis ligt.

Veldspitsmuis is overwegend gebonden aan droge ruigtevegetaties met een vrij open structuur. Vaak is dominantie van de polvormende kopaar aanwezig in combinatie met soorten als boerenwormkruid en grote brandnetel (kwijnend). Deze vegetaties vindt men langs opgaande beplanting zoals houtwallen en singels. Toch kunnen dit soort vegetaties ook voorkomen langs slootkanten en in bermen, welke extensief onderhouden worden.

De landschappelijke beplanting rondom de camping doet mogelijk dienst als leefgebied voor de veldspitsmuis. Binnen de grenzen van het plangebied is ten tijde van het veldbezoek echter weinig geschikt biotoop voor de veldspitsmuis aangetroffen. Het bosgebied waar de groepsaccommodatie gerealiseerd moet worden is vanwege het ontbreken van een kruidachtige vegetatie ongeschikt leefgebied voor de veldspitsmuis. De locatie van de recreatiezaal is te karakteriseren als suboptimaal leefgebied vanwege een te dichte grasmat.

Effecten en ontheffing

Das

Op basis van de bovenstaande beschrijving is het niet aannemelijk dat de das gebruik maakt van de feitelijke planlocaties. Wel kan de soort de landschappelijke beplanting langs de camping gebruiken om van de hoger gelegen zandgronden naar de foerageergebieden (weilanden) te migreren. Negatieve effecten op de das worden met de voorgenomen ingreep niet verwacht. Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Veldspitsmuis

Met de voorgenomen kleinschalige uitbreiding van bijgebouwen behorende bij de camping, worden geen negatieve effecten op individuen van de veldspitsmuis verwacht. Hiervoor is het biotoop niet geschikt genoeg. Het uitvoeren van nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

3.4 Vleermuizen

Voorkomen en functie

De omgeving van het plangebied is relatief kleinschalig en daarmee zeer geschikt voor vleermuizen. Uit de regio zijn verschillende vleermuissoorten bekend. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen gebouwwonende soorten en boombewonende soorten.

Gebouwbewonende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis Boombewonende soorten: rosse vleermuis, franjestaart en watervleermuis

Verblijfplaatsen

Binnen de planlocaties zijn bomen aanwezig. Deze hebben echter geen geschikte holten en spleten welke geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. Het is aannemelijk dat de soorten wel in de directe omgeving van het plangebied een verblijfplaats hebben. Het woonhuis en andere bebouwing op de camping kunnen als vaste rust- en verblijfplaats dienen voor gebouwwonende vleermuizen. Hierbij maken de soorten gebruik van spouwmuren, zolders, windveren, loodslabben en andere niet tochtige ruimten.

Foerageergebied en vliegroutes

Binnen de planlocaties is geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De bomen bieden beschutting tegen de wind tijdens het foerageren. Met name de locatie waar men een recreatiezaal wil realiseren is geschikt als foerageergebied. Het betreft een kleine open plek omringd door bomen. De locatie met de groepsaccommodatie is veel meer besloten (weinig vliegruimte) en voorbehouden aan een soort als de franjestaart.

Vliegroutes zijn vermoedelijk alleen langs lijnvormige elementen op de camping aanwezig. De beide ontwikkellocaties doorsnijden naar verwachting geen belangrijke vliegroutes.

Effecten en ontheffing

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden met de ingreep niet verwacht. Bebouwing blijft behouden en de mogelijk te vellen bomen vertonen geen geschikte holten en spleten die gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaats.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het is niet aannemelijk dat de open ruimte bij de te realiseren recreatiezaal een belangrijk foerageergebied is voor vleermuizen. Hiervoor is het plangebied te klein. Dit geldt ook voor de andere locatie.

Bestaande vliegroutes blijven behouden en worden niet doorsneden. Van een negatief effect op vliegroutes is dan ook geen sprake.

Het doen van nader onderzoek naar vleermuizen of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

3.5 Vissen en amfibieën

Voorkomen en functie

Aangezien geen geschikte waterelementen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen, worden vissen binnen het plangebied uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk wel dienst doen al landhabitat voor algemeen voorkomende amfibieën zoals bruine kikker of gewone pad. De kritische knoflookpad, die langs de Vecht voorkomt, wordt op basis van de huidige verspreiding niet binnen het plangebied verwacht. Daarnaast wordt het plangebied niet geschikt geacht voor de knoflookpad vanwege het ontbreken van losse, open grond.

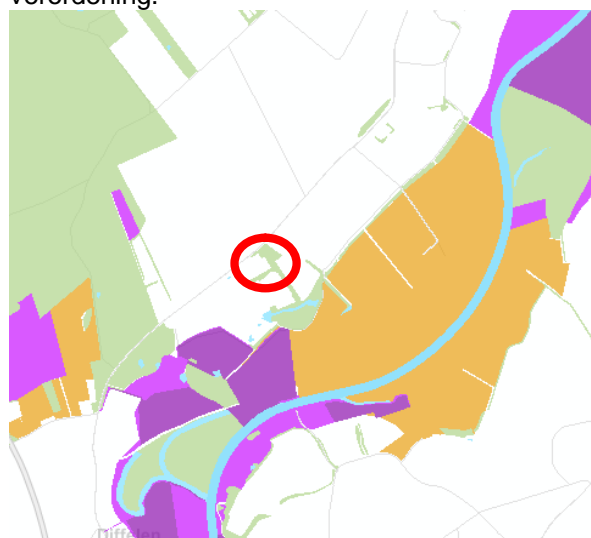
Effecten en ontheffing

Met de voorgenomen werkzaamheden verdwijnt mogelijk een klein deel van het landhabitat van enkele algemene amfibieënsoorten. Dit heeft echter geen effect op de lokale populatie, waardoor het aanvragen van een ontheffing hier niet aan de orde is. Ook het uitvoeren van nader onderzoek naar beide soortgroepen kan achterwege blijven.

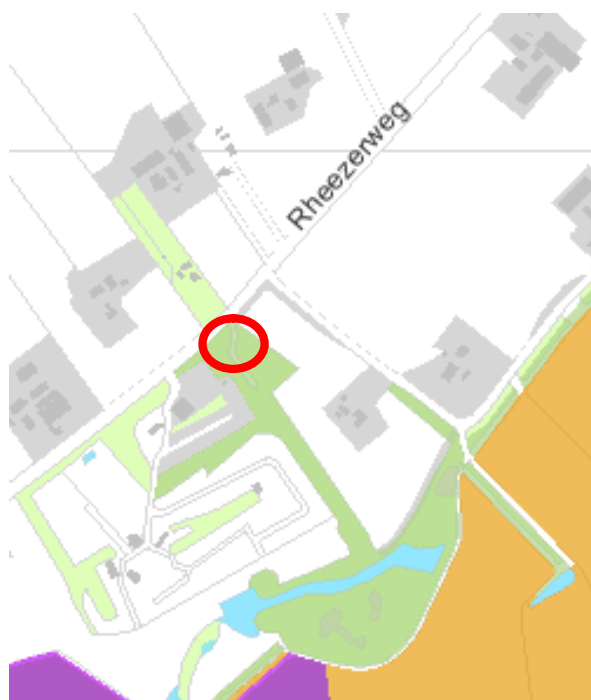
3.6 Effecten op de EHS

Voorkomen en functie

In bijlage 4 is de huidige begrenzing van de EHS opgenomen zoals deze is weergegeven in de kaartbijlage van de provinciale omgevingsverordening.

EHS-kaart uitgezoomd

Twee Uitsnedes uit de EHS-kaart, afkomstig uit de Provinciale Omgevingsverordening. In bijlage 4 is ook de legenda weergegeven. Voor de camping gaat het om bestaande natuur (donker groen binnen de rode cirkel).

Uitsnede uit de beheertypenkaart van de provincie. Het opgaande groen op de camping is aangeduid als beheertype droog bos met productie (16.01). Dit komt overeen met de bevindingen in het veld.

De uitgezoomde uitsnede van de EHS-kaart laat zien dat de EHS begrenzing over de camping als een uitstulping aan de rand van de EHS is opgenomen. De begrenzing is waarschijnlijk opgenomen om de droge bosgebieden ten noorden en ten zuiden van de Rheezerweg met elkaar te verbinden. Ten noorden van de Rheezerweg sluit de groenstructuur van de camping aan op landschappelijke beplanting, welke momenteel een onderbroken verbinding heeft met het bosgebied ten noordwesten van de camping. Een paar honderd meter naar het Westen is de EHS over een veel grotere breedte begrenst.

In meer detail is te zien dat alleen de oost- en zuidzijde van de camping als EHS zijn begrenst. De begrenzing maakt geen onderdeel uit van een robuuste verbindingzone of een Ecologische verbindingzone.

De vastgestelde beheertypen binnen de EHS zijn over de gehele camping 'droog bos met productie (16.01). Dit komt overeen met de bevindingen in het veld. Het betreft hier namelijk een droog zomereiken-berkenbos met doormenging van grove den en zeeden (zie ook foto's plangebied).

Effecten op EHS

Bij de effectenbeoordeling m.b.t. de EHS moet bepaald worden of er sprake is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Hierbij rekening houdend met de volgende wezenlijke waarden:

- De bij het gebied behorende natuurdoelen en –kwaliteit;
- Geomorfologische en aardkundige waarden en processen;
- De waterhuishouding;
- De kwaliteit van bodem, water en lucht;
- Rust, stilte, donkerte en openheid;
- De landschapsstructuur;
- De belevingswaarde.

De natuurwaarden in dit deel van de EHS staan in de huidige situatie al sterk onder druk door recreatie (ondanks pogingen tot afrasteren). Zo ligt er naast het bos een grote parkeerplaats en is er sprake van veel recreatieve bewegingen en geluiden van de camping. Door het plangebied ligt ook bospad.

Het plangebied heeft een beperkte natuurwaarde voor de dieren die gebonden zijn aan het doeltype 'droog bos met productie' vanwege de kleine omvang. Wel is het doeltype redelijk volgroeid. De gelaagdheid (boom, kruid, struik, moslaag) is echter zeer beperkt doordat er al jaren geen dunning meer is uitgevoerd.

Het is aannemelijk dat dit deel van de EHS (plangebied) een functie heeft als broedplaats voor vogels en als foerageergebied voor kleine landgebonden zoogdieren zoals muizen, marterachtigen en eekhoorn. Met de geplande kleinschalige ingreep blijft de functie als broedgelegenheid en foerageergebied behouden. Wel is sprake van een klein oppervlakte verlies. Dit moet aangrenzend aan de camping of de directe omgeving gecompenseerd moeten worden. Van een significante afname van natuurdoelen of natuurkwaliteit is geen sprake.

Geomorfologische en aardkundige waarden en processen komen met de kleinschalige ingreep niet in gevaar. Dit geldt ook voor de waterhuishouding en de kwaliteit van bodem, water en lucht.

Er is geen sprake van een significante toename van verstoring door beweging (optische verstoring), geluid en licht (licht wordt tot een minimum beperkt) naast de nu al aanwezige beweging, geluid en licht. Door de plannen worden de recreatieve activiteiten juist meer geconcentreerd (realisatie recreatiezaal), waardoor verstoring van activiteiten niet verspreid over de camping plaatsvinden, maar op één plaats. Dit

heeft een positieve uitwerking op het functioneren van de EHS ter plekke.

De nieuwbouw wordt landschappelijk ingepast, waardoor de openheid van het gebied en de landschapsstructuren niet significant worden aangetast. Ook de belevingswaarde van bos worden hierdoor niet significant aangetast.

Conclusie:

Met de voorgenomen kleinschalige ingreep worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS ter plekke niet significant aangetast.

4. CONCLUSIES EN ADVIES

4.1 Conclusies

4.1.1 Algemene, beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet)

Op basis van deze quick-scan wordt geconcludeerd dat binnen het plangebied enkele algemeen beschermde diersoorten voorkomen (tabel 1 flora- en faunawet). Bij de werkzaamheden is het mogelijk dat individuen van deze soorten verstoord of gedood worden. Er is echter geen gevaar voor het in stand houden van de lokale populatie. Er hoeft dan ook geen ontheffing aangevraagd te worden aangezien voor deze groep een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en beheer.

4.1.2 Strikt beschermde soorten

Van de te verwachten strikt beschermde soorten zijn das en veldspitsmuis uit de directe omgeving bekend. Op basis van het veldonderzoek is echter gebleken dat er voor beide soorten weinig tot geen geschikt biotoop aanwezig is welke dient als belangrijk leefgebied voor deze soorten. Het doen van nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

4.2 Effecten EHS

Met de voorgenomen kleinschalige ingreep worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS ter plekke niet significant aangetast.

4.3 Advies

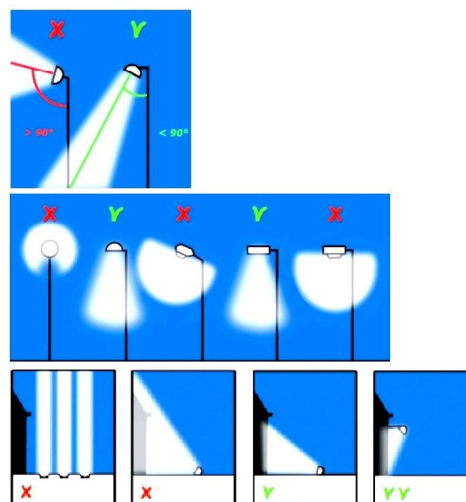
4.3.1 Denk aan vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten

loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen¹ worden uitgevoerd is voor vogels in principe geen ontheffing noodzakelijk (m.u.v. vaste rust- en verblijfplaatsen).

4.3.2 Denk aan vleermuizen en ander nachttactieve dieren

Vleermuizen en andere nachttactieve dieren zoals uilen en marterachtigen zijn gevoelig voor verlichting. Er wordt dan ook geadviseerd om verlichting tot een minimum te beperken. Zie figuur 2.

Figuur 2: Voorbeelden van verschillende type armaturen en plaatsingen om lichthinder te voorkomen

4.4 Advies m.b.t. de EHS

Compensatiebeginsel bos

Het bos dat verloren gaat bij de realisatie van de gebouwen moet binnen drie jaar gecompenseerd worden (Boswet). De bosbodem is hier oppervlakkig geroerd, waardoor geen sprake is van een oude bosbodem. Vanuit het compensatiebeginsel van de Provincie Over-

¹ In het kader van de Flora en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum.

ijssel (Provincie Overijssel, 1999), wordt in dit geval een compensatie opgelegd van 1.3 x de verwijderde oppervlakte bos indien voor de compensatie aansluiting plaatsvindt bij de EHS. Indien niet grenzend aan de EHS wordt gecompenseerd dient men 1,7 x de oppervlakte te compenseren.

Indien mogelijk moet men compenseren met zomereiken en berken om een zomereiken-berkenbos te realiseren. Lukt dat niet vanwege de bodemgesteldheid (te veel fosfaat, rijke teelaarde), dan kan men ook kiezen voor een ander plantsortiment, welke beter gedijt op rijkere bodems (elzen, essen, veldesdoorn, sleedoorn en meidoorn). Van belang is dat de nieuwe aanplant zich weer kan ontwikkelen tot een vergelijkbaar bos.

Voorkomen verdere verstoring

Er moet voorkomen worden dat het bosgebied verder verstoord wordt. Dit kan door de volgende zaken in acht te nemen:

- Geen aanleg van extra recreatiepaden e.d. in het nu al kleine bosgebied.
- Bosspellen alleen uitvoeren/organiseren buiten het broedseizoen
- Geen of zeer beperkt buiten verlichting toevoegen in het gebied.
- Geen extra verlichting rond de bebouwing.

LITERATUURLIJST

- Bode et al, 1999, *Zoogdieren van Overijssel, voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren*, Waanders uitgevers, Zwolle
- Douwman et al, 2010, *Werkatlas zoogdieren van Overijssel*, Zoogdierverseniging, Nijmegen
- Koninklijke Vermande (1999-2009) *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*, SDU Uitgeverij, Den Haag
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (1997) *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen* Utrecht: KNNV Uitgeverij
- Limpens, H., P. Twisk & G. Veenbaas (2004) *Met vleermuizen overweg. Brochure over vleermuizen en de wijze waarop bij planning, aanleg, reconstructie en beheer van wegen praktische invullingen kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor vleermuizen*. Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft / Zoogdierverseniging, Arnhem
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.
- Ministerie van LNV en VROM, 2007, *Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzing EHS, een gezamenlijke uitwerking van Rijk en Provincies*, Den Haag
- Provincie Overijssel, 1999, *Richtlijnen voor de toepassing van het compensatiebeginsel voor natuur, bos en landschap*, Provincie Overijssel, Zwolle
- Snaak, G., 2008, *Prooidieren van de kerkuil in Noordoost-Nederland en het graafschap Bentheim 1992-2007*, Natuur en milieuvereniging het Stroomdal, Zuidoost Drenthe, Schoonebeek.

www.zoogdieratlas

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.rijksoverheid.nl

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Flora- en faunawetgeving**
- Bijlage 2: stroomschema EHS-toetsing**
- Bijlage 3: Nieuwe situatie**
- Bijlage 4: Begrenzing van de EHS**

BIJLAGE 1 FLORA- EN FAUNAWETGEVING

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voorzover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Het ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het '*Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van EL&I, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogel-nesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vo-

gels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van

de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

- 1 Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
- 3 Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

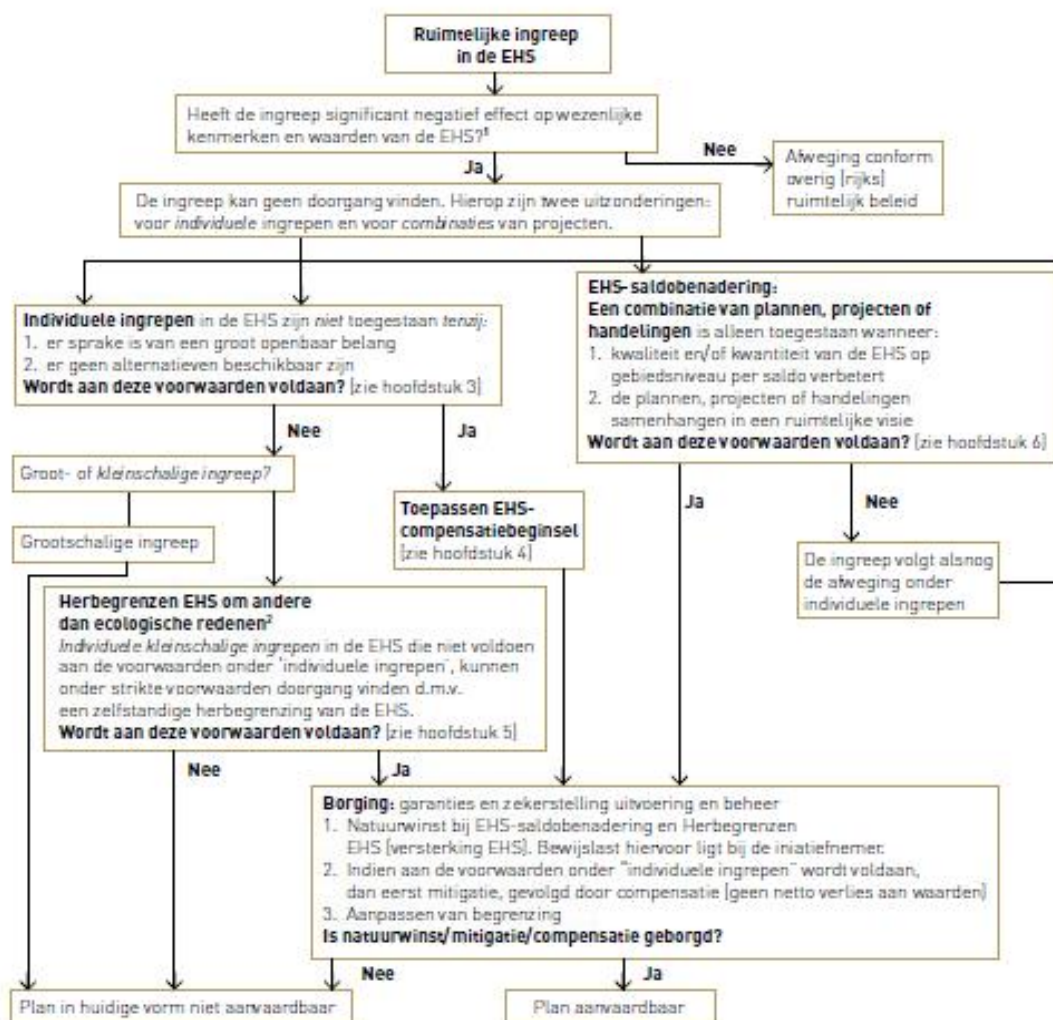
Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

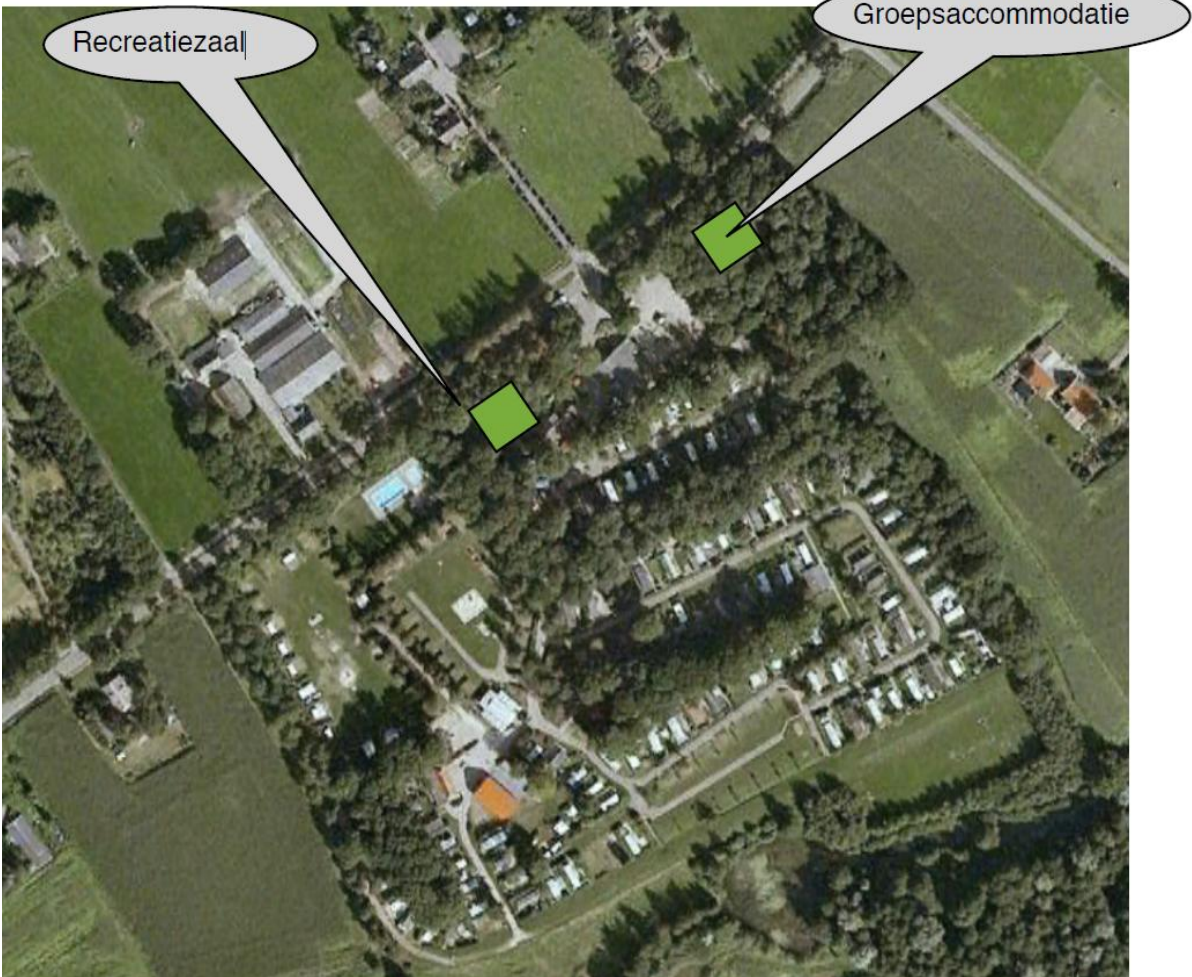
Bijlage 2: Stroomschema EHS-toetsing

¹ Hier gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gerealiseerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerk-mogelijkheid in de EHS is herbegrenzen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Bijlage 3: Nieuwe situatie

Bijlage 4: Actuele begrenzing EHS (www.overijssel.nl)

Begrenzing van de EHS volgens de Provinciale Omgevingsverordening